

SANDNES KOMMUNE

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Sandnes, 18.10.2007

Deres ref.:
Saksbehandler: Frode Otto

Vår ref : fo 200500689-7
Arkivkode : E: F22

Høringssvar - BPA

Sandnes kommune har gått nøye gjennom departementets høringsnotat samt erfaringer fra BPA ordningen i Sandnes. Sandnes kommune har for tiden 12 brukere av ordningen.

Saken har blitt behandlet at eldrerådet, funksjonshemmedes råd samt utvalg for helse- og sosialtjenester. Eldrerådet og utvalg for helse- og sosialtjenester sine uttalelser står i slutten av dette høringssvaret. Funksjonshemmedes råd har sendt eget høringssvar.

Rådmannens vurdering og høringssvar: (sakens punkt 3)

Rådmannen vil innledningsvis fremholde at BPA har gitt mange brukere en god livskvalitet og individuelt utformet tjenestetilbud med en stor grad av brukerinnflytelse. Rådmannen er likevel noe betenkt på å ensidig rettighetsfeste BPA på grunnlag av ett hjelpebehov av en bestemt størrelse. Rådmannen ser også store utfordringer i å håndtere assistentens videre arbeidsforhold dersom det oppstår konflikter mellom bruker og assistent som medfører at assistenten må omplasseres.

Departementet har bedt om innspill til alle punkter i høringsnotatet med spesiell vekt på følgende:

Endring i antall brukere:

En rettighetsfesting vil høyst sannsynlig føre til at et større antall brukere vil ønske tjenestene organisert som BPA. Dette vil gjelde ulike brukergrupper som mennesker med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, foreldre til barn med store omsorgsbehov og eldre. En eventuell organisering av BPA skal ikke medføre en økning i tjenesteomfanget, men vil i flere tilfeller medføre økte utgifter, både administrativt og til selve tjenesten. Kostnader til BPA kan bli dyrere for kommunen enn ordinære tjenester pga at i dag blir flere av tjenestene til målgruppen organisert som gruppetjenester, og dermed med en bedre utnyttelse av personalressurser, jfr. for eksempel boligavlastning og fritidskontakttjeneste. Ved en organisering av tjenestetilbudet i en BPA-ordning derimot tilsier dette et annet personellbehov, 1:1 bemanning, og dermed høyere lønnskostnader for kommunen. Det samme gjelder dersom privat avlastning skal omgjøres og inngå i en BPA-ordning. Kommunens erfaring er at BPA ikke kan erstatte all kommunal tjenesteyting, men at kommunale tjenester som hjemmesykepleie, fysio- og ergoterapi må ytes i tillegg.

Arbeidsgiver/ansettelsesvilkår:

Adresse: Rådhuset, Jærveien 33, Sandnes. Telefon 51 97 50 00. Telefaks 51 97 54 31
Postadresse: Postboks 583, 4305 Sandnes

Når det gjelder valg av arbeidsgivermodell bør det være opp til kommunen å bestemme dette i samarbeid med bruker. I Sandnes har flere av brukerne valgt andelslag (ULOBAs) som arbeidsgiver med gode erfaringer.

Bruker og assistent arbeider i veldig nært samarbeid og det kan oppstå konfliktsituasjoner mellom partene. Kommunen har erfaring fra slike situasjoner der bruker vil avslutte arbeidsforholdet pga "dårlig kjemi" og situasjoner der assistent ber om annet arbeid i kommunen. Dette har medført store problemer med å finne annet passende arbeid for assistenten. Jo større innflytelse bruker har på valg av assistent jo større kan problemene bli med omplassering av assistenter. På den annen side vil bruker kanskje ha større sjanse til å finne "rett" assistent ved deltagelse i ansettelsesprosessen. Kommunen vil på bakgrunn av dette tilrå at det gjøres endringer i lovverket slik at det åpnes for midlertidig ansettelse. Dette på grunn av arbeidets helt spesiell karakter og at andre enn arbeidsgiver (dvs bruker) vil få en betydelig innvirkning på valg av arbeidstaker. Det kan oppstå problemer med å overholde en tilfredsstillende kvalitet på tjenesten dersom bruker som får det avgjørende valg av assistent.

Arbeidslederansvar:

I utgangspunktet bør arbeidslederansvaret ligge hos bruker eller den som kjenner bruker best og har nær kontakt med bruker, dvs pårørende eller hjelpeverge. Dette harmonerer godt med prinsippet om brukermedvirkning. Bare unntaksvis bør kommunen være arbeidsleder.

Andre kommentarer:

Når det vurderes om en bruker sitt hjelpebehov skal dekkes av BPA må hensiktsmessigheten vurderes nøye i tillegg til vurdering av hvorvidt bruker fyller vilkårene for å ha krav på tjenester. Det må også understrekes at omfattende behov for tjenester må legges til grunn, samt hvorvidt det vil være hensiktsmessig og "fornuftig" å organisere tjenestetilbudet i en BPA-ordning. Kommunen bør gjennom lovverket ha mulighet til å foreta en selvstendig vurdering av dette, selv om bruker ønsker BPA og mener seg i stand til å benytte seg av BPA. Kommunen bør fremdeles kunne velge hjelpeform på lik linje med andre tjenester etter lov om sosiale tjenester. Det kan oppstå problemer med å overholde en tilfredsstillende kvalitet på tjenesten der det er bruker som har det avgjørende valg av assistent.

Stimuleringstilskuddet er en viktig ordning for å få til en god opplæring av arbeidsleder og assistent. Dette tilskuddet bør beholdes og økes og ikke erstattes av mer generelle tiltak. Kommunen ser med undring på at det avsettes midler til fylkesmannsembetene samtidig som det hevdes at det ikke vil medføre økte administrative og økonomiske konsekvenser for kommunene.

Minstenivå

Det er vanskelig å finne et korrekt minstenivå for å ha rett til BPA. En grense på 20 timer synes ganske lav, dette utgjør i gjennomsnitt under 3 timer pr dag. Kommunen vil heller foreslå at bruker sikres en rett til at BPA skal *vurderes* dersom tjenestebehovet overskrider en høyere grense, for eksempel 30 timer i uken. Det må legges inn i lovteksten at retten til BPA ikke inntreffer dersom ordningen ikke er hensiktsmessig, og at det er tungtveiende årsaker til å gi andre tjenester.

Sammen med denne saksutredningen tilrås rådmannen at det avgis slik uttalelse:

VEDTAK:

Utvalget godkjenner rådmannens høringssvar som beskrevet i sakens punkt 3.

Utvalgenes behandling:

Utvalg for helse- og sosialtjenester behandlet 12. september 2007 rådmannens innstilling og fattet følgende vedtak:

"Utvalget godkjenner rådmannens høringssvar som beskrevet i sakens punkt 3.

Utvalg for helse- og sosialtjenester ønsker at tjenestebehovet settes til at 20 timers behov for hjelp er grensen som settes for BPA og ikke 30 timer som rådmannen foreslår i høringen.

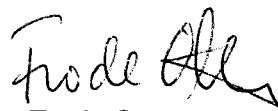
Utvalg for helse- og sosialtjenester er likevel av den oppfatning at brukeren selv bør avgjøre om han/hun ønsker BPA."

Eldrerådet behandlet saken i møte 20. september 2007 med følgende kommentar:

*"Eldrerådet slutter seg til Rådmannens innstilling med følgende tilføyelse:
Det forutsettes at der bevilges tilstrekkelige økonomiske ressurser til en skikkelig gjennomføring."*

Med hilsen

Elin Selvikvåg
kommunaldirektør

Frode Otto
rådgiver